

T.C.

YARGITAY

3. HUKUK DAİRESİ

E. 2014/12810

K. 2014/12352

T. 23.9.2014

• **KAYIP KAÇAK BEDELİNİN TÜKETİCİDEN ALINMAMASI (Elektrik Enerjisinin Nakli Esnasında Meydana Gelen Kayıp İle Başka Kişiler Tarafından Kaçak Kullanmak Suretiyle Kullanılan Elektrik Bedellerinin Kurallara Uyan Abonelerden Tahsili Yoluna Gitmek Hukuk Devleti ve Adalet Düşünceleri İle Bağdaşmayacağı)**

• **KAÇAK KULLANMAK SURETİYLE KULLANILAN ELEKTRİK BEDELLERİNİN ABONELERDEN TAHSİLİ (Elektrik Kaybını Önleme ve Hırsızlıkları Engelleme veya Hırsız Takip Edip Bedeli Ondan Tahsil Etme Görevi Bizzat Enerjinin Sahibi Bulunan Davalıya Ait Olduğu - Kayıp Kaçak Bedelinin Tüketicilerden Tahsil Edilemeyeceği Kabul Edilip Davanın Kabulüne Karar Verilmesi Gerektiği)**

• **ELEKTRİK KAYBINI ÖNLEME GÖREVİ (Kayıp Kaçak Bedelinin Tüketiciden Alınmaması - Elektrik Enerjisinin Nakli Esnasında Meydana Gelen Kayıp İle Başka Kişiler Tarafından Kaçak Kullanmak Suretiyle Kullanılan Elektrik Bedellerinin Kurallara Uyan Abonelerden Tahsili Yoluna Gitmek Hukuk Devleti ve Adalet Düşünceleri İle Bağdaşmayacağı/Kayıp Kaçak Bedelinin Tüketicilerden Tahsil Edilemeyeceği)**

• **ELEKTRİK ENERJİSİNİN SAHİBİNİN KAÇAK KULLANIMDAN SORUMLU OLMASI (Kayıp Kaçak Bedelinin Tüketiciden Alınmaması - Elektrik Kaybını Önleme ve Hırsızlıkları Engelleme veya Hırsız Takip Edip Bedeli Ondan Tahsil Etme Görevi Bizzat Enerjinin Sahibi Bulunan Davalıya Ait Olduğu)**

4628/m.4

ÖZET : Dava konusu uyuşmazlık, elektrik faturalarına yansıtılan kayıp kaçak bedelinin tüketiciden alıp alınmayacağına ilişkindir. Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından kaçak kullanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin, kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile

bağdaşmamaktadır. Hem bu hal, parasını her halükarda tahsil eden davalı Kurum'un çağın teknik gelişmelerine ayak uydurmasına engel olur, yani davalı kendi teknik alt ve üst yapısını yenileme ihtiyacı duymayacağı gibi; elektriği hırsızlamak suretiyle kullanan kişilere karşı önlem alma ve takip etmek için gerekli girişimlerde de bulunmasını engeller. Oysa ki, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları engelleme veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevi de bizzat enerjinin sahibi bulunan davalıya aittir. Bununla birlikte, tüketici olan vatandaşın faturalara yansıtılan kayıp-kaçak bedelinin hangi miktarda olduğunun apaçık denetlenebilmesi ve hangi hizmetin karşılığında ne bedel ödediğini bilmesi, yani şeffaflık hukuk devletinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Mahkemece, bu ilkeler gözetilerek kayıp kaçak bedelinin tüketicilerden tahsil edilemeyeceği kabul edilip, davanın kabulüne karar verilmesi gerekir.

DAVA : Davacı Küçükavulcuk Köyü S.S. Sulama Koop. Başkanlığı ile davalı G... Elektrik Dağıtım A.Ş. aralarındaki istirdat davasına dair Ödemiş 1.Asliye Ticaret Mahkemesinden verilen 18.07.2013 günlü ve 2012/212 E.-2013/426 K.sayılı hükmün onanması hakkında dairece verilen 15.04.2014 günlü ve 2013/20782 E.-2014/6048 K.sayılı ilama karşı davacı tarafından kararın düzeltilmesi istenilmiştir.

Düzeltilme isteğinin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili dilekçesinde; davalı idarenin davacı hakkında kayıp kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında tahsilat yaptığını, ancak bu ödemenin haksız olduğunu beyan ederek, ödenen 30.327 TL'nin yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı savunmasında; elektrik abonelerinin tükettiği enerji bedelinin ne şekilde fiyatlandırılacağına EPDK kararları ile belirlendiğini, kendilerinin EPDK tarafından belirlenen düzenlemeler doğrultusunda işlem yaptıklarını, EPDK kararları dışında başka tür işlem yapmalarının mümkün olmadığını, EPDK kararlarına karşı ancak Danıştay'da dava açılabileceğini belirterek, davanın öncelikle yargı yolu nedeni ile, bu uygun görülmez ise esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; dava konusu kayıp-kaçak bedelinin, ilgili mevzuatlar doğrultusunda tespit edildiği gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Verilen bu karar, Dairemizin 15.04.2014 tarih 2013/20782 E. ve 2014 /6048 K. sayılı kararı ile onanmış, davacı tarafça bu onama kararına karşı karar düzeltme yoluna gidilmiştir.

Dava konusu uyuşmazlık, elektrik faturalarına yansıtılan kayıp kaçak bedelinin tüketiciden alıp alınmayacağına ilişkindir.

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Yani kayıp-kaçak bedeli elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp-kaçak bedeli oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla belirlenen bir bedeldir.

Davalı Kurum tarafından elektrik enerjisinin üretiminden, tüketicilere ulaştırılincaya kadar oluşan elektrik eksikliği kayıp bedeli olarak; enerji nakil hatlarından çeşitli sebeplerle sayaçtan geçirilmeksizin, herhangi bir bedel ödemedi kullarılan elektrik bedeli de kaçak bedeli olarak diğeri kullanıcı abonelere yansıtılmaktadır.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 4.maddesinin 1.fıkrasında, bu Kanun ile verilen görevleri yerine getirmek üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun kurulduğunu belirtmiş, aynı maddenin 2.fıkrasında ise; "Kurum, tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetleri ve bu faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan Kurul onaylı lisansların verilmesinden, işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin bu Kanun hükümlerine göre düzenlenmesinden, piyasa performansının izlenmesinden, performans standartlarının ve dağıtım ve müşteri hizmetleri yönetmeliklerinin oluşturulmasından, tadilinden ve uygulattırılmasından, denetlenmesinden, bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten ve bu fiyatlarda enflasyon nedeniyle ihtiyaç duyulacak ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaktan ve bunların denetlenmesinden ve piyasada bu Kanuna uygun şekilde davranılmasını sağlamaktan sorumludur..." hükmüne yer verilmiştir.

Madde metninden de açıkça anlaşılacağı üzere, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na tüketicilere yapılacak elektrik satışlarında uygulanacak fiyatlandırmaya esas unsurları tespit etme görevi verilmiştir.

Bu maddede de anlatılmak istenilen hususun 1 kw elektrik enerjisinin tüketicilere ulaşıncaya kadar ki maliyet ve kar payı olup, yoksa Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na sınırsız bir fiyatlandırma unsuru belirleme yetkisi ve görevi vermediği açıktır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bu maddeye dayanarak 11.08.2002 gün ve 24843 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Perakende Satış Hizmet Geliri ile Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında

Tebliğ”i yayımlamış ve lisans sahibi şirketlerde bu tebliğe uygun olarak tüketiciden kayıp-kaçak bedeli adı altında bedel tahsil etmişlerdir.

Ancak, yukarıda açıklandığı üzere tebliğin dayanağı olan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 4.maddesinde, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu’na sınırsız bir fiyat belirleme hak ve yetkisi verilmemiştir.

Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından kaçak kullanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin, kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmamaktadır.

Hem bu hal, parasını her halükarda tahsil eden davalı Kurum’un çağın teknik gelişmelerine ayak uydurmasına engel olur, yani davalı kendi teknik alt ve üst yapısını yenileme ihtiyacı duymayacağı gibi; elektriği hırsızlamak suretiyle kullanan kişilere karşı önlem alma ve takip etmek için gerekli girişimlerde de bulunmasını engeller. Oysa ki, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları engelleme veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevi de bizzat enerjinin sahibi bulunan davalıya aittir.

Bununla birlikte, tüketici olan vatandaşın faturalara yansıtılan kayıp-kaçak bedelinin hangi miktarda olduğunun apaçık denetlenebilmesi ve hangi hizmetin karşılığında ne bedel ödediğini bilmesi, yani şeffaflık hukuk devletinin vazgeçilmez unsurlarındandır.

Öyle ise mahkemece, bu ilkeler gözetilerek kayıp kaçak bedelinin tüketicilerden tahsil edilemeyeceği kabul edilip, davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken, aksi gerekçelerle ve yanılığılı değerlendirme sonucu davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Ne var ki; mahkeme kararının açıklanan bu gerekçeler ile bozulması gerekirken zuhulen onandığı anlaşılmalı davacı tarafın bu yöne ilişkin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 15.04.2014 tarih 2013/20782 E. ve 2014 /6048 K.sayılı onama kararının kaldırılarak Ödemiş 1.Asliye Ticaret Mahkemesinin 18.07.2013 gün 2012/212 E.-2013/426 K.sayılı kararının yukarıda açıklanan sebeplere binaen BOZULMASINA, peşin alınan karar düzeltme harcının istek halinde düzeltme isteyene iadesine, 23.09.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.